

INGELICHT

INFORMATIEMAGAZINE VOOR DE MID NOVEMBER 2000

2000
7

**VEILIGHEIDSONDERZOEKEN,
EEN KWESTIE
VAN VERTROUWEN**

pagina 5

**WANDELEN LANGS
SPIONAGE-ADRESSEN**

pagina 4

**VOETBALLERS,
OPGELET**

pagina 8

**EEN TOCHT VAN
7250 KILOMETER IN
88 DAGEN**

pagina 15

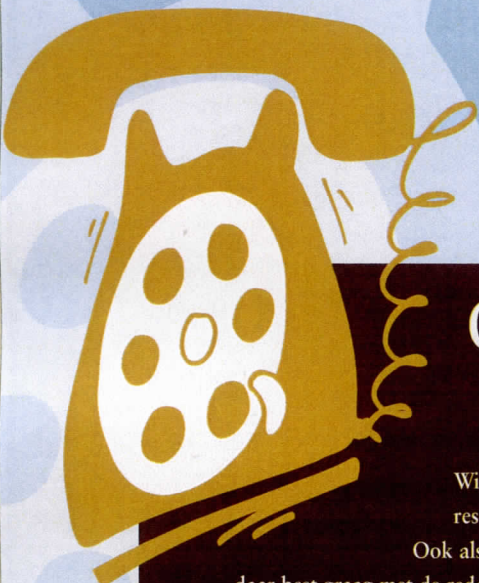

Nieuwe Organisatie

Door Ron Voragen

U heeft het vast en zeker al gemerkt. De meest complexe en ambitieuze organisatieschema's vliegen ons om de oren. Maar hoe ziet de MID-organisatie er nu eigenlijk precies uit? Ook daarin is in dit nummer voorzien door middel van het organogram MID. Hierin is inzichtelijk gemaakt welke afdeling nu eigenlijk waar onder valt. Met dit organogram zal duidelijk in een grote behoefte worden voorzien. Wat vindt u nog meer in dit nummer?

Uiteraard weer een bespiegeling van de huidige ontwikkelingen door onze directeur. De Secretaris-Generaal (SG) presenteerde zijn herziene aanwijzing SG met betrekking tot Integriteitsbescherming. Natuurlijk stellen we weer iemand voor het voetlicht in onze rubriek Focus op. In dit geval Joop de Wit, analist bij de Afdeling Analyse en Rapportage. Naast een achtergrondverhaal over veiligheidsonderzoeken en deel 2 van ons vervolghet verhaal over de werkzaamheden van de Sectie Industrieveiligheid (SIV) vindt in dit nummer nog tal van andere leuke en/of interessante wetenswaardigheden. Kortom veel leesplezier!♦

Correspondenten en agenten gevraagd

Wie heeft er inspiratie om eens een leuk stukje of interessant achtergrondverhaal te schrijven voor ons blad?

Ook als u collega's kent die een leuke hobby hebben en die daar best graag met de redactie over willen praten houden wij ons aanbevolen.

Wij altijd op zoek naar enthousiaste correspondenten en tipgevers. U kunt Martinette en mij bereiken op de zevende verdieping van gebouw 32, kamer 7.27. Onze telefoonnummers zijn 070 - 4419039 en 070 - 4419040. Naar ons mailen (via DONAR) of faxen kan natuurlijk ook. Het faxnummer is 070 - 4419010 t.n.v. Bureau Communicatie.♦

Op 6 oktober jongstleden heeft de Regering het besluit genomen dat Nederland met zo'n 800 militairen gaat deelnemen aan UNMEE, de VN-vredesoperatie in het grensgebied tussen Ethiopië en Eritrea. Aan de totstandkoming van dit besluit is door de MID op voortvarende wijze bijgedragen in de vorm van een zo objectief en evenwichtig mogelijke analyse van de risico's verbonden aan deze operatie. Dit besluit betekent niet het einde van onze bemoeienissen met UNMEE (United Nations Mission in Ethiopia & Eritrea). Integendeel naast Bosnië hebben we er een inzetgebied bij dat met de nodige prioriteit gevolgd gaat worden. Ook zal de MID zelf in het operatiegebied vertegenwoordigd zijn ter ondersteuning van de Nederlandse inzet

Over Bosnië gesproken: ook daar is reden de ontwikkelingen met meer dan normale belangstelling te volgen. In de loop van het volgend jaar zal Nederland als leidend land gaan optreden in de Multinationale Divisie Zuid-West (MND SW). Van bijzonder belang is nu de vraag wat in Bosnië de invloed zal zijn van de gebeurtenissen in het voormalig Joegoslavië in de afgelopen maand oktober. En ook in een ander aandachtsgebied van onze dienst, het Midden-Oosten, vragen de gebeurtenissen om onze bijzondere attentie.

Is er aldus aan het 'normale' front meer dan genoeg brood op de plank, ook de uitvoering van de reorganisatie en van het verbeterprogramma van werk- en bedrijfsprocessen binnen de dienst blijft onze aandacht vragen. Per 1 oktober is de nieuwe organisatie bij de ACIV van kracht geworden. Samenvallend hiermee is Kolonel Ben Werger aangetreden als het nieuwe afdelingshoofd, terwijl drs. Huib van de Meeberg de functie van hoofd afdeling HUMINT op zich heeft genomen. Voor beide afdelingen liggen er een aantal interessante opdrachten in het verschiet. Ik wens de beide heren veel succes en plezier met deze uitdagingen. Ook de komende reorganisatie van de AVI moet nader vorm krijgen. Op dit moment wordt gewerkt aan een zogenoemd 'masterplan' waarin zo goed mogelijk wordt vastgelegd hoe we dit in de komende tijd ter hand gaan nemen. Daarbij worden zowel de op stapel

COLOFON

INGELICHT wordt uitgeven onder verantwoordelijkheid van de directeur Militaire Inlichtingendienst (MID).

Dit informatiemagazine verschijnt maandelijks en is in principe bedoeld voor al het burger en militair personeel werkzaam bij de MID.

Deze publicatie wordt verzorgd door het Bureau Communicatie, van de hoofdafdeling Bedrijfsvoering.

Eindredactie: R.W.G.M. Voragen bc
Redactie: M.A.M. Bemelmans-Oonincx
Cartoons: Henk Slijkhuis
Fotografie: Media Centrum MID, Kees Terlouw, FQL, Ministerie van Defensie, Martinette Bemelmans-Oonincx en Ron Voragen
Vormgeving: Theo Olsthoorn
Druk en lithografie: Hofstad Druktechniek Zoetermeer
Oplage: 1.000 expl.

Deadlines **INGELICHT**

Mocht u de redactie van informatie willen voorzien, denk dan even aan de volgende data:

Inleveren kopij	Verschijningsdatum
8 november	1 december

Foto omslag: Focus op Kees Terlouw

De redactie behoudt zich het recht voor om bijdragen - waaronder ingezonden brieven - niet, gedeeltelijk of gewijzigd te plaatsen. Aan de inhoud van dit blad kunnen geen rechten worden ontleend.

staande materieelprogramma's alsook de bekende PIOHFA-factoren in beschouwing genomen. Doel is de onzekerheden van zo'n lang reorganisatietraject zoveel mogelijk te beperken en eventuele verstoringen te 'managen'. Zodra we eruit zijn zal vanzelfsprekend het betrokken personeel nader worden geïnformeerd.

Zoals met veel zaken zit 'de duivel altijd in het detail'. Dat merken we ook bij de uitvoering van de reorganisatie en het verbeterproces bij onze dienst. Dat kan wel eens wat spanningen geven tussen vertegenwoordigers van 'Productie' en 'Bedrijfsvoering'. Daarbij moeten we oppassen voor een negatieve beeldvorming over en weer. Het gaat er niet om 'zwarte pieten' uit te delen of verantwoordelijkheden af te schuiven. Inzet moet zijn om in eendrachtige samenwerking en met begrip voor elkaars mogelijkheden en beperkingen een resultaat op tafel te leggen waar de organisatie als geheel mee kan leven en waar de klant tevreden mee is. Positief gerichte samenwerking is een verantwoordelijkheid van het management op elk niveau in de organisatie. Ik roep al diegenen die dat aangaat op hieraan mee te werken.

De besteding van ons budget voor dit jaar vergt een forse inspanning. Mijn complimenten voor allen van u die als projectleider of als coördinator/opdrachtgever hard aan deze kar hebben getrokken. Met zo'n 90% besteding kan ik gerust stellen dat het resultaat er mag zijn. De wijze waarop door 'Bedrijfsvoering' is en wordt gewerkt (bijvoorbeeld als smeermiddel in de richting van FEBCO, DFZ en DMKL/DMKM) om de in projectvorm gegoten materieelbehoeften aan de productiezijde van de MID te faciliteren, is een voorbeeld van de noodzakelijke soepele samenwerking tussen beide zuilen die ik hierboven bedoelde.

Een onderwerp waar ik nog eens ieders aandacht voor vraag is 'documentaire informatievoorziening': de beheersing van de documentenstroom in de dienst. In het concept-rapport van de Rijks Archief Inspectie worden op dit punt bij de MID forse verbeteringen gesignaleerd. Dat is goed nieuws. Maar daarmee zijn we er nog lang niet. Dit belangrijke thema moet ook nu nog overall in de organisatie veel aandacht krijgen, want er valt nog veel te verbeteren. Voor een dienst als de onze, die te allen tijde op transparante wijze rekening en verantwoording moet kunnen afleggen over zijn handelwijze, is waterdichte en toegankelijke registratie, archiefvorming en opslag

van documenten van groot politiek belang. Dat is niet alleen een zaak van het management. Er is al veel geïnvesteerd in kennis en techniek. Maar de factor 'mens' geeft uiteindelijk de doorslag. Ook de individuele medewerker moet hierin zijn of haar verantwoordelijkheid nemen. Daarop zal door de dienstleiding krachtiger worden gestuurd om de eenheid van inspanning te garanderen. Met overleg in Europees en NAVO-verband, en bezoeken aan Israël, Oostenrijk en de Verenigde Staten was ook internationaal mijn agenda in oktober goed gevuld. Deze internationale contacten zijn belangrijk voor onze dienst. "Een vliegende kraai vangt altijd wat" is een bekend spreekwoord. Versterking van onze inlichtingenpositie en intensivering van samenwerking op gebieden van gemeenschappelijk belang zijn daarbij de doelstellingen. Het zal u niet verbazen dat onze deelname aan UNMEE een belangrijk onderwerp van gesprek was. Voorts bestaat in het buitenland veel belangstelling voor onze nieuwe organisatie en voor de komende aanpassing van de Wet op de Inlichtingen- en Veiligheidsdiensten (WIV).

Nog een enkel woord over de 'bijbel van de MID', de Inlichtingen en Veiligheidsbehoefte Defensie (IVD). De evaluatie van de IVD 2000 zal eind van dit jaar zijn beslag krijgen. Die voor het komende jaar nadert zijn voltooiing. De IVD is het belangrijkste sturingsinstrument voor de inzet van de capaciteit van onze dienst. Tezelfdertijd moeten we constateren dat dit jaar ook veel inspanning is gestoken in landen die niet (of met een lage prioriteit) in de IVD zijn opgenomen. Te denken valt aan Zimbabwe, Sierra Leone en Ethiopië/Eritrea. Flexibiliteit blijft dus geboden. Ten slotte kijk ik, en met mij denk ik velen van u, terug op de zeer geslaagde barbecue eind september in de Alexanderkazerne. Met ruim 200 mensen was de opkomst plezierig groot en de stemming navenant goed. Prima om te merken dat er voor sociale activiteiten ruim voldoende draagvlak is in onze dienst. Ons aller dank aan de initiatiefnemers en organisatoren. Hier moeten en kunnen we mee doorgaan. Met de kerstdagen en een jaarwisseling in het vooruitzicht zijn er voldoende goede aanleidingen om de onderlinge banden verder te verstevigen.

Joop van Reijn
Generaal-majoor der Mariniers

Aanwijzing SG

INTEGRITEITSBESCHERMING

De herziene aanwijzing Integriteitsbescherming geeft regels voor de handhaving van de integriteit van de Defensieorganisatie en van de Defensiemedewerkers. Onder integriteit wordt verstaan het naar eer en geweten en in overeenstemming met de regels handelen of nalaten. Onder aantasting van de integriteit worden in ieder geval verstaan; corruptie, fraude en oneigenlijk gebruik van bevoegdheden en voorts elk ander handelen of nalaten waardoor de naam van Defensie in diskrediet kan worden gebracht.

In de aanwijzing wordt dieper ingegaan op onderwerpen als: Contacten met het bedrijfsleven, Zakelijke Contacten met voormalige werknemers, Inhuren van voormalige werknemers, Nevenwerkzaamheden, Aannemen van geschenken, Aannemen van uitnodigingen en Sponsoring. De regels zijn in lijn gebracht met interdepartementaal gehanteerde voorschriften voor het aannemen van geschenken en het inhuren van voormalige medewerkers. Ook is aansluiting gezocht bij de gewijzigde bepalingen over neven-

werkzaamheden in het Algemeen Militair Ambtenaren Reglement en het Burgerlijk Ambtenaren Reglement Defensie.

De integrale tekst van de Aanwijzing SG nr. A/865 kunt u vinden op DONAR.

Met het uitkomen van deze nieuwe aanwijzing SG worden de volgende regelingen ingetrokken: De Aanwijzing SG nr. A/853 d.d. 3 mei 1996 inzake integriteitsbescherming. De regeling Sponsoring en Defensie als vastgesteld in de Defensieraad van 4 april 1990 en onder meer verspreid met nota SG nr. C90/225 90013432 van 10 mei 1990. ♦

Kosovomedailles uitgereikt

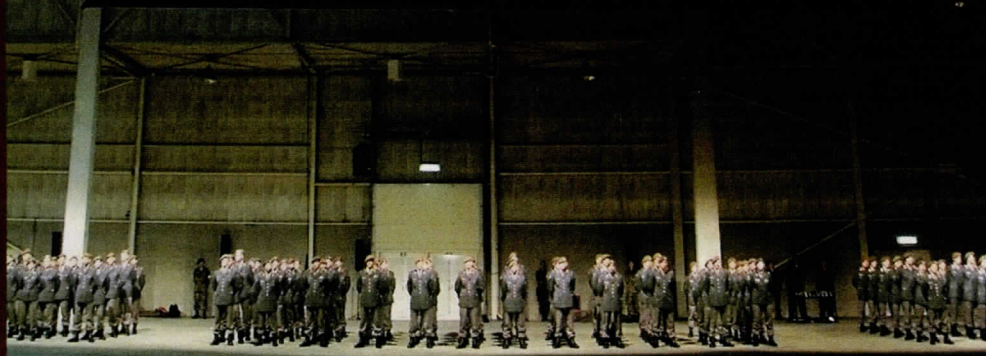

Sergeant-majoor (KM) Mark van Loon kreeg op 9 september 2000 de Kosovo-medaille uitgereikt door minister De Grave. De uitreiking vond plaats in de Brabanthallen in Den Bosch, waar SMJR van Loon samen met ruim 800 militairen, afkomstig van de Koninklijke Marine, Landmacht, Luchtmacht en Marechaussee geëerd werden voor hun bijdrage aan KFOR. De Chef Defensiestaf, luitenant-admiraal Kroon en (vertegenwoordigers van) de Bevelhebbers van de vier krijgsmachtdelen waren ook bij de uitreiking aanwezig. SMJR van Loon is van 9 november 1999 tot 4 mei 2000 uitgezonden geweest. De Nederlandse militaire bijdrage aan de operatie in Kosovo werd na de terugkeer van het geniehulpbataljon in augustus van dit jaar beëindigd. ♦

Dinsdag 26 september 2000 ontving kapitein Detlev Simons uit handen van generaal-majoor Joop van Reijn de Kosovomedaille. Kapitein Simons was geplaatst bij achtereenvolgens 1 (NL) MORBT EFORCE, 1 (NL) NSE EFORCE, 1 (NL) NSE KFOR en als laatste bij CONTCO KFOR. Bij deze eenheden heeft hij zich bezig gehouden met de diverse S6 aspecten van de betrokken Nederlandse eenheden en individuele uitgezonden militairen. Ondanks de heel korte reactietijd voor de uitzending, twaalf uur, heeft hij een indrukwekkende uitzending achter de rug. Vooral de periode van de lucht oorlog, de opvang van de vluchtelingen en de voorbereidingen van de ontplooiingen van de Nederlandse afdeling artillerie en het Geniehulpbataljon waren de 'highlights' van zijn uitzending.

"Opbouwen vanuit niets, samenwerken met andere

nationaliteiten en vooral improviseren om alles operationeel te krijgen is heel leuk maar de echte beloning waren de lachende en spelende kinderen in Kosovo aan het einde van mijn tour", vat hij zijn uitzending samen. Detlev Simons verbleef van 19 maart tot 16 september 1999 in Macedonië en Kosovo. ♦

Kapitein Rob Siegel is sinds 1 december 1997 coördinator Veiligheidsonderzoeken bij de Afdeling Contra Inlichtingen en Veiligheid (ACIV) van de MID. Voordat hij als coördinator werd aangesteld heeft hij zelf ruim tien jaar veiligheidsonderzoeken gedaan. Rob Siegel doet ons uit de doeken wat er zoal komt kijken bij Veiligheidsonderzoeken.

Door Martinette Bemelmans-Ooninx

Vroeg of laat krijgen we allemaal te maken met het veiligheidsonderzoek. Alle medewerkers, burger en militair, die voor het Ministerie van Defensie werken, of bij het ministerie gesolliciteerd hebben krijgen daar mee te maken. Werkt iemand al voor Defensie, dan volgt er iedere vijf jaar een hernieuwd onderzoek. Het hangt af van de functie die wordt bekleed, wat voor soort onderzoek er wordt ingesteld. Alle militaire functies zijn vertrouwensfuncties, dus krijgt iedere militair in ieder geval een veiligheidsonderzoek. Voor 80% van de burgers binnen Defensie geldt hetzelfde, omdat ook zij een vertrouwensfunctie vervullen.

"De Wet Veiligheidsonderzoeken (Wvo) geeft de kaders aan waarbinnen een veiligheidsonderzoek zich moet afspelen", verduidelijkt Rob Siegel. "De verantwoordelijkheden zijn eveneens in deze wet vastgelegd. Het Bureau Personeel Veiligheid van ACIV geeft hier invulling aan. Dus een onderzoek voeren we niet zomaar even uit. Eén van de eisen die de wet aan het onderzoek stelt is dat het zo snel mogelijk, doch uiterlijk binnen acht weken, moet worden afgerond. Voor veiligheidsonderzoeken in het kader van de werving, onderzoeken dus die moeten leiden tot een eerste aanstelling bij Defensie, is door de MID met de verwervende instanties afgesproken dat de administratieve onderzoeken, d.w.z. onderzoeken waarbij geen veldonderzoek noodzakelijk is, binnen twee weken worden afgerond. In 95% van de gevallen lukt dat ook.

Degene die een veiligheidsonderzoek doet, betracht natuurlijk de nodige zorgvuldigheid. Er heeft altijd een waas van geheimzinnigheid gehangen rondom veiligheidsonderzoeken", aldus Rob. "Het is hoog tijd deze geheimzinnigheid in te ruilen tegen vertrouwelijkheid. Want het zijn natuurlijk vertrouwelijke gegevens waar je mee omgaat. Er wordt toch enigermate gegraven in de privacy van de betrokken medewerkers. Nu is de bescherming van de persoonlijke levenssfeer in de Grondwet vastgelegd. Met het uitvoeren van een veiligheidsonderzoek wordt er toch enigszins inbreuk op die privacy gemaakt, maar echt niet meer dan strikt noodzakelijk!" Rob Siegel houdt zijn onderzoekers dan ook altijd het volgende

Veiligheidsonderzoeken, een kwestie van vertrouwen

Hoofd Bureau Personele
Veiligheid, luitenant-kolonel D.J. Bijl,
te midden van zijn medewerkers
Veiligheidsonderzoeken

voor: "Ga op die manier met een dossier van een ander om, zoals jij wilt dat er met jouw dossier wordt omgegaan!"

VERKLARING VAN GEEN BEZWAAR

Rob Siegel legt uit dat een veiligheidsonderzoek uit verschillende stappen bestaat. "Allereerst dient de Staat van Inlichtingen te worden ingevuld. Dit hebben wij bijvoorbeeld allemaal moeten doen. Dan volgt er een 'administratief' onderzoek, dat bestaat uit een aantal naslagen. Vanuit ons bureau kunnen wij, met behulp van het GBA (Gemeentelijke Basis Administratie), 'elektronisch' de gemeentehuizen bezoeken om gegevens zoals naam, adres en woonplaats te verifiëren. Je verwacht het niet, maar er zijn toch nog mensen die niet precies weten hoe ze heten. Wanneer deze gegevens zijn gecontroleerd wordt er gekeken naar het register van de centrale justitiële dienst. Is er een zaak geweest waarbij de rechter een uitspraak heeft gedaan, dan vind je dat terug in het register. Deze gegevens worden ook beoordeeld aan de hand van de Beleidsregelingen Justitiële Antecedenten. Tegelijkertijd worden door de MID bij de Binnenlandse Veiligheid Dienst (BVD) de zogenoemde politieke antecedenten nagetrokken. Overigens, nu ik toch de BVD noem, de MID doet alleen onderzoek naar medewerkers of potentiële medewerkers van Defensie, en naar medewerkers van een commercieel bedrijf die bij Defensie tewerk gesteld worden. Bij andere burgers, bijvoorbeeld die bij een bedrijf werken waar een gerubriceerde Defensie opdracht aan wordt verstrekt, voert de BVD het veiligheidsonderzoek uit. Een onderwerp dat bij dat onderzoek aan de orde komt is of iemand lid is van een organisatie die de democratische

rechtsorde ondermijnt. Of iemand die wellicht betrokken is bij een organisatie die een bedreiging vormt voor het Ministerie van Defensie.

Na het politieke antecedentenonderzoek wordt het dossier opnieuw beoordeeld. Is alles in orde, dan wordt de Verklaring van geen bezwaar afgegeven. Dit is het geval bij 99 procent van alle veiligheidsonderzoeken. Op jaarbasis behandelen wij ongeveer 25.000 onderzoeken. Zo'n 80 tot 90 procent van deze onderzoeken worden op deze, administratieve, wijze afgerond. Dit alles gebeurt allemaal achter de schermen. Ongeveer 99% van de onderzoeken worden goedgekeurd, dan blijft er nog één procent over. Heb je gesolliciteerd bij Defensie en behoort je tot die ene procent, dan ontvang je een brief waarin je wordt geïnformeerd over het voornemen geen Verklaring van geen bezwaar af te geven. Natuurlijk motiveren wij dit voornemen. Je vraagt of daarmee de kous af is? Nee, dat hoeft niet zo te zijn. Het is nog mogelijk hier schriftelijk of mondeling op te reageren. Het kan zijn dat iemand nog 'in rechte betrokken is'. Ja, dat is een fraaie uitdrukking voor iemand die met justitie in aanraking is geweest, en waar de rechter nog een uitspraak over moet doen. In dat geval wachten we nog even op uitspraak van de rechter. Wordt iemand onschuldig verklaard, dan kan de verklaring van geen bezwaar alsnog worden afgegeven", aldus Rob. "Bij degene die al bij Defensie werkzaam is en tot die ene procent behoort, wordt de Verklaring van geen bezwaar ingetrokken. Dit heeft consequenties. Omdat alle militaire functies ver-

trouwensfuncties zijn kan de militair niet langer in de vertrouwensfunctie worden gehandhaafd, hetgeen kan leiden tot ontslag uit de militaire dienst. Van de burgerfuncties binnen Defensie zijn 80% vertrouwensfuncties. Bekleedt een burgermedewerker een dergelijke functie dan moet hij of zij in ieder geval uit de vertrouwensfunctie worden ontheven.”

VELDONDERZOEK

“Tot nu toe hebben we het slechts gehad over veiligheidsonderzoeken met een ‘administratief’ karakter. Er is echter ook nog een categorie waarbij het zogenoemde ‘veldonderzoek’ plaatsvindt. Bij medewerkers van de MID is dit natuurlijk het geval. MID'ers krijgen het meest diepgaande onderzoek, dit heet een ‘A’ onderzoek. Bij een veldonderzoek kijken we niet alleen naar de betrokken ambtenaar, maar ook naar zijn of haar omgeving. Bedoel ik daarmee of we dan iemand gaan volgen? Nee, natuurlijk niet. Wel wordt gekeken naar het gedrag van iemand. Zijn er hobby's. Is hij of zij lid van een vereniging, en welke dan? Hoe staat het met contacten? Wordt er veel gereisd, en waar naar toe? Dit onderzoek is dus behoorlijk intensief.”

TRAINING BIJ DE SCHOOL MID

Een belangrijk onderdeel van het veldonderzoek, misschien wel het belangrijkste, is het houden van een interview met diegene waarop het onderzoek zich richt. Let wel, het is een interview, geen ondervraging. Zo'n onderzoek en met name het houden van interviews doet een groot beroep op het vakmanschap van de onderzoeksambtenaar. Deze defensie ambtenaren (MID'ers) ondergaan dan ook een uitgebreide training bij de School MID (SMID). Tijdens deze training krijgen de onderzoekambtenaren in spé de ‘basics’ aangereikt van interview technieken. En ook dit moet je niet verwarren met ondervragingstechniek, dan hebben we het over iets heel anders. Na de training krijgen de onderzoeksambtenaren een intensieve begeleiding door ‘senior’ ambtenaren. Want, denk erom, tijdens een interview kunnen de meest uiteenlopende onderwerpen aan de orde komen, dus je moet echt over van alles met iedereen kunnen spreken. Bovendien kunnen mensen zich in een gesprek ook heel anders voordoen dan ze in werkelijkheid zijn. Je moet van technieken gebruik maken om een gesprek te kunnen controleren. Wij noemen dit de controlevragen.

Moet je nu tijdens zo'n interview écht alles vertellen? Daarop past het volgende antwoord. Het interview geeft een open kans om aan te geven wie je bent. En natuurlijk heeft iedereen wel eens

Kapitein Rob Siegel

wat uitgespookt, zo erg is dat niet. Maar je kunt het maar beter meteen zeggen. Want een interview verifiëren wij altijd, bijvoorbeeld door met de opgegeven referenten te gaan praten. Ze moeten iets inhoudelijks kunnen vertellen over diegene waar het onderzoek zich op richt. Als het nodig is, benaderen wij ook anderen, die niet opgegeven zijn. Hoe vinden we deze mensen dan, vraag je je af. Tja, dat kan door bijvoorbeeld te gaan praten met een vereniging waar iemand lid van is of is geweest. Of je brengt een bezoek aan iemands oude woon- of werkomgeving. In principe maken we altijd een afspraak. We gaan iemand niet zomaar overvallen met een interview. Zoals ik hiervoor al aangaf, vertrouwen winnen is beter dan geheimzinnig doen.

“Gelukkig maken we nooit mee dat iemand niet wil meewerken”, zegt Rob Siegel. “We komen we eens mensen tegen met een uiterst kritische houding. Je moet iemand dan goed uitleggen waarom je komt en natuurlijk gerust stellen. Maar over het algemeen treffen wij uiterst gemotiveerde mensen aan die graag bij Defensie (willen) werken.

DE MINISTER BESLIST

Het komt dus ook voor dat er geen Verklaring van geen bezwaar (VGB) wordt afgegeven. Daar moeten dan uiteraard gegronde redenen voor bestaan. De Minister besluit over het niet afgeven van de VGB. De Minister doet dat natuurlijk niet zelf. Namens hem is de Secretaris-Generaal belast met het nemen van de beslissing en het schriftelijk informeren van betrokkene over dit besluit.

Voordat de Secretaris-Generaal dit op advies van de MID doet, laat hij zich eerst nog terdege adviseren door de Directie Juridische Zaken van het Ministerie van Defensie. Er wordt dus zeer zorgvuldig mee omgesprongen. Het is mogelijk tegen het niet afgeven van de VGB in bezwaar te gaan. De eerste gang is dan naar de Adviescommissie Bestuurlijke Geschillen (ABG). Daarna kan iemand natuurlijk naar de rechter stappen en is het mogelijk de zaak steeds hogerop voor te leggen. Tot nu toe is er nog geen rechtzaak geweest. Wel is de ABG ingeschakeld. Maar in het algemeen begrijpt een betrokkene het wel wanneer er geen Verklaring van geen bezwaar wordt afgegeven.

En degenen waarvoor we een Verklaring van geen bezwaar kunnen afgeven, heten we natuurlijk van harte welkom bij het Ministerie van Defensie”, besluit Rob Siegel. ♦

CRISP vervangt CAVCA

Het Bureau Veiligheidsonderzoeken voert haar veiligheidsonderzoeken uit met behulp van een geautomatiseerd systeem, met de naam CAVCA.

Dit staat voor Centrale Automatisering van Contra-Inlichtingen Administratie. Dit systeem is verouderd en heeft veel last van storingen. Hierdoor heeft het proces veiligheidsonderzoeken vaak vertraging opgelopen. Daarom werd dit jaar een begin dit jaar gestart met het ontwerpen van een nieuw systeem, dat CAVCA gaat vervangen. Dit systeem heeft de naam CRISP meegekregen, wat staat voor Centraal Registratie en Informatie Systeem Personen. CRISP wordt op 30 november 2000 officieel ingevoerd.

In de volgende uitgave van INGELICHT leest u meer over deze vervanger van CAVCA. ♦

Wandelen langs spionage-adressen (I)

“Zoals veel goede dingen ontstond de gedachte tijdens een borrel. De bestuursleden van de Stichting Inlichtingen Studies Nederland/Netherlands Intelligence Studies Association (NISA) bleven na afloop van één van hun regelmatige bijeenkomsten die als onderwerp de bestudering van de spionagegeschiedenis hebben nog even ‘hangen’. Onder het ophalen van herinneringen bracht één van de aanwezigen een bepaalde locatie uit de geschiedenis van de Nederlandse contraspionage in herinnering. Dit lokte de opmerking uit dat in Londen regelmatig tochten langs zulke plekken uit de roemruchte Britse spionagegeschiedenis worden georganiseerd.

Bron NISA *Bewerking Ron Voragen*

Voor Washington D.C. bestond al een gids, waarin zelfs de gerechten werden vermeld die vermaarde spionnen hadden gegeten in restaurants van de Amerikaanse hoofdstad. Zou één van de NISA-bestuurders niet een dergelijke wandeling door Den Haag kunnen organiseren? Dat kon. En zo wandelde op een zonnige dag in september 1993 een gezelschap zonder regenjassen door de hofstad”, schrijft Bob de Graaff, voorzitter NISA, in het voorwoord van het boekje ‘Duister Den Haag, wandelen langs spionage-adressen’. In deze nieuwe rubriek van INGELICHT zal een aantal markante plekken in Den Haag voor het voetlicht worden gebracht.

Sinds het begin van de twintigste eeuw is Den Haag een stad waarin inlichtingen- en veiligheidsdiensten, in de wandeling geheime diensten genoemd, zich thuis hebben gevoeld. Niet zozeer omdat Den Haag een fraaie en overzichtelijke stad is met veel groen. Eerder moet gedacht worden aan het feit dat voor de Tweede Wereldoorlog het neutrale Nederland was gelegen tussen de grote mogendheden Duitsland, Frankrijk en Engeland, en dat Den Haag voor de geheime diensten van die landen een soort natuurlijk concentratiepunt vormde. Daar konden die diensten, mits zij zich hielden aan een aantal door de Nederlandse militaire inlichtingendienst GS (Generale Staf) III ontworpen spelregels, elkaar bespioneren en proberen iets over hun toekomstige tegenstanders aan de weet te komen. De spelregels van GS III hielden voornamelijk in dat de in Den Haag opererende diensten geen Nederlandse belangen zouden schaden. In de periode tussen de wereldoorlogen was het volgens de opeenvolgende regeringen meest vitale Nederlandse belang het handhaven van de neutraliteit. Dat betekende dat GS III erop toezag dat niet de ene geheime dienst meer dan de andere werd bevoordeeld dan wel gehinderd. Geen enkel land mocht aanleiding vinden zich te beklagen over Nederlandse partijdigheid.

Na de Tweede Wereldoorlog was de situatie fundamenteel anders. Nederland was niet langer neutraal en de naar het voorbeeld van de Engelse veiligheidsdienst MI 5 opgezette Centrale (later Binnenlandse) Veiligheidsdienst was een agressieve contrainlichtingendienst die het de spionagediensten van de SovjetUnie en haar bondgenoten niet altijd gemakkelijk maakte. De geschiedenis van de Koude Oorlog werd, ook in Den Haag, op die manier tevens de geschiedenis van elkaar bestrijdende inlichtingen en veiligheidsdiensten. KGB, GRU en andere, ook bondgenootschappelijke, inlichtingendiensten

hadden in Den Haag hun vestigingen, en de medewerkers daarvan zaten niet alleen maar achter hun bureaus.

POFFERTJES VOOR SPIONNEN

Op de plaats waar sinds enkele jaren een geheel nieuw opgetrokken ‘poffertjeskraam’ staat in de branche spreekt men waarschijnlijk eerder van een petit restaurant stond jarenlang een echte houten poffertjeskraam die in Den Haag een grote populariteit genoot. Bij het publiek, maar ook bij de medewerkers van buitenlandse inlichtingendiensten. De reden daarvoor was, dat het interieur was ingericht met gesepareerde zitjes (‘coupés’), waarin gesprekspartners ongestoord vertrouwelijkheden konden uitwisselen. Dat gold voor verliefden en dat gold ook voor spionnen. Bovendien had de poffertjeskraam het voordeel dat het op loopafstand was gelegen van het toenmalige Staatsspoor, thans Centraal Station. Door deze combinatie van gunstige factoren was de kraam een vaak gebruikte plaats van ontmoeting heel romantisch en in stijl in het spionagejargon ‘rendezvous’ genoemd tussen bijvoorbeeld inlichtingsofficieren van het KGB, de voormalige inlichtingendienst van de vroegere SovjetUnie, en hun Nederlandse contacten. Niet alle Nederlanders met wie het KGB contacten onderhield kunnen overigens als spionnen worden aangeduid. Vaak waren die Nederlanders zich niet eens bewust van liet feit dat, om maar een voorbeeld te noemen, die aardige pers-attaché in feite een KGBspion onder diplomatieke dekmantel was. Had de KGB’er eenmaal zijn ware bedoelingen laten blijken in het jargon ‘zijn broek laten zakken’ dan werden de ontmoetingen al snel verplaatst naar meer afgelegen en minder druk bezochte gelegenheden.

In een aantal opzichten was de voormalige Kabouterbar, gelegen aan de Plaats, eenzelfde soort ontmoetingsplaats als de poffertjeskraam. Een wat donker interieur met verborgen hoekjes en, wat heel belangrijk was, twee toegangen. Wanneer een spion door de voordeur iemand zag binnenkomen door wie hij niet gezien wenste te worden (bijvoorbeeld een ‘schaduw’ van de BVD), dan kon hij zich via de achteruitgang snel uit de voeten maken naar het Buitenhof. ♦

Het boek Duister Den Haag, Wandelen langs spionage-adressen is verkrijgbaar bij Sdu Uitgevers en kost f 24,90, ISBN 90 12 085152.

SPIONNAGEGESCHIEDENIS

Joop de Wit werkt al 25 jaar bij de MID. Althans, in 1975 werd hij bij de toenmalige Luchtmacht Inlichtingendienst (LUID) geplaatst. Na ettelijke reorganisaties en daarmee gepaard gaande naamsveranderingen, wijzigde de LUID in Afdeling Inlichtingen en Veiligheid (AIV), daarna volgde de Stafgroep Inlichtingen en Veiligheid. De Stafgroep werd weer Afdeling Militaire Inlichtingen Dienst Koninklijke Luchtmacht (AMIDKLu) en nu zijn we de Militaire Inlichtingen Dienst (MID). Momenteel is hij met veel enthousiasme aan de slag als analist luchtmacht bij regio 2 van de Afdeling Analyse en Rapportage (AAR). Regio 2 behelst het Midden-Oosten en Noord-Afrika.

Door Martinette Bemelmans-Oonincx

FOCUS OP JOOP DE WIT, LID TUCHTCOMMISSIE KNVB

Voetballers, opgelet!

Overigens is Joop de Wit al in 1965 bij de Koninklijke Luchtmacht in dienst getreden. Na de initiële opleiding werd hij na enkele korte omzwervingen binnen de Koninklijke Luchtmacht, bij de toenmalige Groep Lichte Vliegtuigen geplaatst (GPLV). De GPLV heet momenteel Tactische Helikopter Groep Koninklijke Luchtmacht. Daarna volgende een plaatsing bij het 316 squadron op Gilze Rijen als onderofficier inlichtingen. Dus eigenlijk werkt Joop al meer dan 25 jaar bij de MID. Zou Joop de 'oudste' MID'er zijn, in dienstjaren wel te verstaan? Joop vertelt enthousiast over de beginjaren bij de LUID. "Vrij kort na mijn plaatsing bij de LUID werd mij gevraagd of ik als 'administratief medewerker' de functie van secretaris-archivaris wilde vervullen bij het militaire bureau van de ambassade in Warschau. Deze - toch wel erg spannende - plaatsing die tot 1978 heeft geduurd, zie ik nog altijd als één van de hoogtepunten in mijn lange loopbaan.

Vind je het werk van analist na al die jaren dan nog wel leuk?

"Ja", antwoordt Joop stellig, "het blijft een zeer boeiend vak, dat ik met veel plezier en interesse uitoefen. Zeker op mijn terrein, de luchtmacht, dat is toch fantastisch! De luchtvaart is behalve mijn werk ook een grote hobby. Mogelijk heeft het feit dat ik in mijn jeugd verschillende jaren in Engeland heb gewoond en daar mijn schoolopleiding volgde, mijn interesse in de luchtvaart in het algemeen aangewakkerd. Iedere Engelsman doet wel iets aan train-, bus- of aircraft spotting. Bij mij bestaat de luchtvaarthobby niet uit het 'spotten', het waarnemen en/of fotograferen van vliegtuigen, maar uit luchtvaarthistorie. Het onderzoek van de geschiedenis van de verschillende vliegtuigen is een redelijke

avondtaak geworden. Hierbij heb ik mij in het bijzonder op civiele vliegtuigen gericht. Ik wil namelijk werk en privé toch gescheiden houden. Maar mijn grootste hobby is toch echt het voetbalspel, in de breedste zin van het woord. Ook deze hobby stamt waarschijnlijk uit mijn 'Engelse' tijd. Iedere Engelsman speelt tenslotte voetbal, cricket of rugby".

VERBROEDERING DOOR BIER!

"In mijn jeugd heb ik eerst een aantal jaren als verdediger op een - best wel - aanvaardbaar niveau in Engeland gevoetbald. Na terugkeer in Nederland kwam van het voetballen lange tijd niet veel meer terecht. Toen ik echter in Warschau werd geplaatst, bleek er een niet-Pools elftal te zijn. Dit was het Britse ambassade elftal. Al snel werd ik, samen met nog twee buitenlanders, gevraagd te spelen voor dit Britse team. Die wedstrijden bezorgden mij niet alleen veel blauwe plekken, maar ook veel goede herinneringen. Vooral de 'interland' tegen een Russisch militair team is mij goed bijgebleven. Ik had de Russische Defensie Attaché, een generaal, gevraagd of er, in het kader van de ontspanning, niet eens tegen een Russisch ambassade team kon worden gespeeld. Hij vond dat een prima idee. Enkele weken later werd de wedstrijd onder het toezicht van ongeveer 50 toeschouwers in het nationale voetbalstadion van Warschau gevoetbald. Overigens,

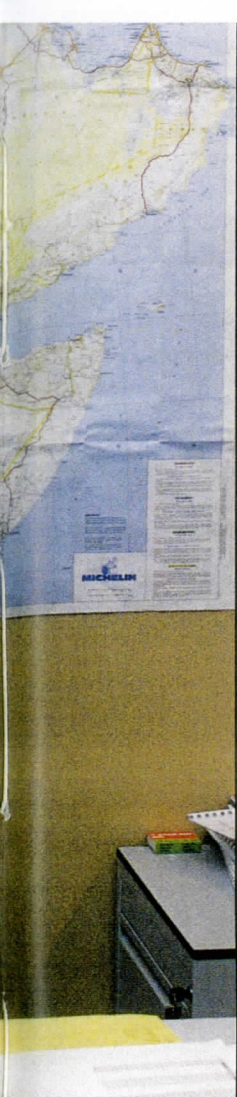
dit stadion heeft wel 60.000 zitplaatsen! Het Russische team bestond uit ongeveer 60 man waarvan ongeveer 16 (wissel)spelers, de rest was bewaking, propaganda en leiding, inclusief de Generaal. Helaas verloren wij deze wedstrijd met 7-4. De 'verbroedering' na de wedstrijd maakte wel veel goed, zou dat komen omdat wij voor het bier hadden gezorgd?"

'SCHEIDSRECHTEREN'

"Na mijn terugkeer trok het spelen zelf niet meer zo. Een kennis kwam met het idee om te gaan 'scheidsrechteren'. Daarvoor heb ik toen een cursus gevolgd en ben ik als scheidsrechter veldvoetbal aan de slag gegaan. Ik promoveerde regelmatig naar een hogere klasse en gelukkig werd ik nooit met negatieve aspecten van het voetbal geconfronteerd. Ook aan deze 'carrière' heb ik slechts positieve herinneringen overgehouden. Zo heb ik een oefenwedstrijd van het Nederlandse dameselftal 'gescheidsrechter' en een redelijk aantal wedstrijden van de Nederlandse jeugdtop. Helaas kreeg ik een achillespeesblessure én een dringende advies van een arts om te stoppen. Dat heb ik toen maar gedaan", verzucht hij gelaten.

MID-KAMER

Wat jammer Joop, heb je het voetballen toen helemaal moeten laten vallen?

“Nee, gelukkig niet” antwoordt hij. “In die periode, kwam ik Philip Sas weer eens tegen, bij velen onder u zeker wel bekend als Chef Kabinet DMID. Van Philip wist ik dat hij met een andere LUID collega, Hans Commu, die nu werkzaam is bij de Admiraliteit, in één van de kamers van de tuchtcommissie District Leiden van de KNVB werkte. Na mijn mededeling dat ik stopte als scheidsrechter, kwam van hem al snel de vraag of ik geen zin had zitting te nemen in één van de kamers van de Tuchtcommissie. Zo ontstond er een echte MID-kamer, die mede door de voortvarendheid waarmee bepaalde zaken werden aangepakt regelmatig belast werd met de moeilijkere en lastigere zaken!”

Kan je ons uitleggen hoe zo'n Tuchtcommissie te werk gaat?

“De KNVB heeft, zoals andere sportbonden, een eigen tuchtrechtspraak. Door lid te zijn van de KNVB, zijn de leden onderworpen aan de eigen tuchtrechtspraak van de bond. Dit betekent dat bij geconstateerde overtredingen de overtredders bestraft kunnen worden door één van de kamers van een district. Ongeacht of de ‘burgerrechter’ ook tot vervolging en een eventuele straf overgaat. Deze overtredingen variëren overigens van eenvoudige overtredingen op het voetbalveld tot frauduleus handelen binnen een bestuur. Het komt vaak voor dat iemand het niet eens is met de uitspraak van de Tuchtcommissie. Ze gaan dan alsnog naar de burgerrechter om op deze manier hun ‘gelijk’ te halen. Gelukkig hebben de ‘burgerrechters’ tot op heden het standpunt ingenomen, dat bij een correcte toepassing van de tuchtreglementen, er niet in de KNVB-rechtspraak ingegrepen wordt. Met andere woorden, de rechter zal bijvoorbeeld geen schorsing vernietigen wanneer dit binnen de juist toegepaste regels is opgelegd”, legt Joop uit.

En de kamers van de Tuchtcommissie? Waaruit bestaat zo'n kamer en hoe ga je aan de slag wanneer je een zaak voorgelegd krijgt?

“Ten eerste handelt de kamer niet alle zaken zelf af”,

aldus Joop. “We krijgen administratieve ondersteuning van het Bonds bureau. Deze administratieve ondersteuning bestaat onder meer uit het afdoen van eenvoudige overtredingen en de administratieve voorbereiding van de zitting van een kamer. Dat scheelt al een hoop werk. Een kamer van de Tuchtcommissie bestaat uit drie leden, een voorzitter, een secretaris, (dat is de functie die ik uitoefen) en een algemeen lid. Gezien het veelvoud van wekelijks overtredingen op de voetbalvelden worden alleen de meest ernstige zaken zoals zogenoemde molestatie gevallen, het staken van wedstrijden of bijzondere ongeregeligheden mondeling door de Kamer behandeld”.

Ik neem aan dat er nogal wat voorbereiding aan vooraf gaat, voordat je iemand die een overtreding heeft begaan in de Kamer hoort?

“Ja, dat klopt, ruim voor aanvang van een zitting worden de stukken toegezonden”, vertelt Joop de Wit. “De KNVB stuurt een tenlastelegging aan degene die een overtreding heeft begaan. Diegene kan dan zelf zijn verdediging voeren, al dan niet met behulp van getuigen of zelfs een advocaat”.

Die verdediging, wordt die schriftelijk of mondeling gevoerd. En wanneer er een advocaat aan te pas komt, wordt dat dan niet erg lastig?

”De verdediging wordt in eerste instantie schriftelijk gevoerd, en wanneer de zaak gehoord wordt, kan een overtredder dit mondeling doen. En nee, van een advocaat raken wij niet onder de indruk. We hantieren tenslotte het Tuchtrecht van de KNVB, en daar zijn we ‘los’ op. Vaak geeft een eerste blik op de stukken mij al een vreemd gevoel. Ik zie stukken die door ‘verschillende’ personen op ‘verschillende’ dagen met dezelfde pen zijn geschreven. En ik zie stukken die door verschillende mensen zijn geschreven die allen dezelfde handtekening blijken te hebben. En dan zijn er nog stukken die door ‘verschillende’ mensen zijn geschreven die exact dezelfde

taal- en stijlfouten bevatten. En ten slotte zijn er stukken die door ‘anderen’ zijn geschreven waar de overtredder niets van weet. Al met al een is het een ‘kleurrijk geheel”, zegt Joop grijnzend.

“We onderzoeken dus eerst al die stukken die we toegestuurd krijgen. Pas daarna horen we de overtredder en eventuele getuigen. Na de getuigenis, volgt er, achter gesloten deuren, het beraad. Aan de hand van de feiten die we hebben vastgesteld, volgt er óf vrijpraak, óf een zaak wordt geseponneerd óf er vindt een tuchtrechtelijke veroordeling plaats. De vrijpraak of veroordeling wordt natuurlijk goed gemotiveerd. Een veroordeling van een persoon kan

bestaan uit een geldboete, een schorsing of zelfs roeyement. Verenigingen kunnen geldboetes krijgen die tot aanzienlijke hoogte kunnen oplopen en elftallen kunnen uit de competitie worden verwijderd. Bij veroordeling is het mogelijk in beroep te gaan bij een Commissie van Beroep die de zaak weer bekijkt. Maar dan moet er eerst een waarborgsom worden gestort. Die wordt terugbetaald indien het vonnis wordt herzien. Dit voorkomt dat iedereen maar in het wilde weg in beroep gaat.

Bij de tuchtrechtspraak zie je trouwens een dwarsdoorsnede van de Nederlandse bevolking aan je tafel voorbij gaan. Het varieert van personen die meerde-

re titels dragen, tot personen die niet kunnen lezen of schrijven. De rechtspraak behandelt zaken waarbij leden of bestuur worden bijgestaan door een advocaat en zaken waarbij, meestal op het graf van moeder of kinderen, wordt gezworen dat er niets is gebeurd en dat, als er iets is gebeurd, het niet zo was bedoeld. Ik zie zaken waarbij het zondermeer duidelijk is dat er wordt gelogen, tot zaken waarbij de dader gelijk zegt: "Ik heb het gedaan", "Ik ben schuldig". Er zijn zaken waarbij de betrokken persoon zijn sociale status laat blijken door zijn of haar gedrag en taalgebruik. Ook zijn er zaken met bijvoorbeeld alloctonen die alleen via een tolk te benaderen zijn. Al met al een leerzame ervaring, mijn mensenkennis is er in ieder geval bijzonder op vooruit gegaan!", aldus Joop.

"Tijdens de zitting worden verschillende getuigen, net zoals bij een 'normale' rechtbank afzonderlijk gehoord. Dit levert regelmatig zeer bijzondere verklaringen op. Zo was er een zaak waar ten minste vijf mannen, waaronder leden van het eigen elftal, getuigden dat de dader heeft geslagen, het slachtoffer kwam aan met een doktersverklaring, maar de dader 'wist van niets'; hij stond met een goed kennis aan de zijlijn, zo'n 75 meter verderop, te praten. Er dan is er ook nog een zaak geweest waar een paar mannen stonden te trappelen om te getuigen dat iemand geslagen had, maar de persoon in kwestie kon bewijzen dat niet hij, maar een ander aan de wedstrijd had deelgenomen. Onderlinge afspraken die 'de mist' ingaan door verkeerde antwoorden door een getuige. Ja, je begrijpt", zegt Joop, "dat dit een hele leuke 'hobby' is, een hobby die ik nog een hele lange tijd hoop te kunnen uitoefenen". "Ik besteed aardig wat tijd aan mijn hobby. Dat varieert natuurlijk per zaak. De ene keer handel ik iets heel snel af, maar over het algemeen ben ik één avond, van ongeveer 19.30 tot vaak na 23.00 uur met één zaak bezig. Soms worden het echter wel twee avonden. De zittingen zijn altijd in de avonduren", zegt Joop.

"Een paar zaken zal ik niet gauw vergeten, zoals die van de massale knokpartij door alle spelers van een voetbalclub tegen de scheidsrechter, 15 seconden voordat de wedstrijd afgelopen was. En dan de zaak van een boze voetballer die het veld was uitgestuurd. Hij was zo kwaad dat hij uit de gang een stalen vuilnisbak de kleedkamer in gooide. De vuilnisbak kwam op het hoofd van een kind terecht, vreselijk. Tijdens de zitting was hij nog steeds kwaad over het feit dat hij het veld uitgestuurd was. Toen wij hem attenderden op het feit dat hij een kind ernstig had verwond, schoof hij dat terzijde. Hij wilde dat wij 'zijn' zaak onderzochten, het gewonde kind, daar kwam hij niet voor. Overigens is de man zowel door ons als de civiele rechtbank veroordeeld. En dan een stelletje 17-jarigen, die zo nodig met karatetrappen een scheidsrechter wilde molesteren. Het complete elftal is toen uit de competitie genomen. Ondanks alles vind ik tuchtrechtspraak dankbaar werk. Ik probeer op deze manier de voetbalsport te laten blijven wat het behoort te zijn, namelijk sportief!" ♦

De 'pilot' Omega? Waar is die toch zo lang mee bezig?

Deze opmerking hoor ik wel eens als ik iemand vertel waarmee ik bezig ben binnen de MID. Gedeeltelijk terecht, want de pilot is inderdaad in maart van start gegaan en nog niet afgerond. In dit artikel willen we u daarom kort informeren waarom de pilot nog niet is afgerond en wat de huidige stand van zaken is.

Door Marcel Lamb

Maar eerst in het kort... wat was dat ook alweer de 'pilot' Omega?

In de 'pilot' Omega werden bij het voormalige SDI (Sectie Documentaire Informatievoorziening nu BDI, Bureau Documentair Informatiebeheer) formele documenten gescand en 'full-text' ontsluitbaar gemaakt, waarna ze aangeboden werden aan (een drietal) analisten van AI (Afdeling Inlichtingen) ter behandeling. Dit gebeurde via een zogenoemde WEB-pagina. Tevens konden

die analisten via die pagina 'full text' zoeken in het TCBU-archief (Tijdelijke Commissie Besluitvorming Uitzendingen) en in (een beperkte set) OSINT-informatie (Open Source INtelligence). Het uiteindelijke doel was dus: een digitaal formeel archief, wat 'full text' ontsluitbaar is en het 'full-text' kunnen zoeken naar beschikbare informatie.

De 'pilot' had eind juli een eindrapport moeten opleveren. Echter tijdens de 'pilot' kwam er een groot aantal 'beren op de weg'. Normaal schiet je die dood (of je rent voor je leven!). Maar deze beren moesten getemd worden, omdat de MID ze anders steeds weer op zijn weg tegen zou komen. Dus werd er tijdens de eerste 'pilotfase' (tot eind juni) en de vakantieperiode veel tijd gestopt in het dompteren van de volgende beren: verhuizen, reorganiseren, kwaliteit en capaciteit nieuwe BDI, XPost migreren, archieven, inventariseren, enz.

Ontvlechting

Vanaf 1 augustus 2000 zijn de afdelingen MID bij de krijgsmacht (AMIDKM, AMIDKLu en AMIDKL) geïncorporeerd in de MID/Centrale Organisatie (MID/CO). Tot 1 augustus jongstleden werden bij deze afdelingen zowel MID-taken, als Bevelhebberstaken uitgevoerd. Één van de aanbevelingen in het DOI-rapport "Nieuw evenwicht" was dat de MID zich zou gaan toeleggen op taken voortvloeiend uit de Wet op de Inlichtingen- en Veiligheidsdiensten (WIV) en de Wet Veiligheidsonderzoeken (WVo). Deze aanbeveling is overgenomen in het beleidsvoornemen Reorganisatie MID. Dit had tot gevolg dat de Bevelhebberstaken vanaf 1 augustus niet meer door de MID worden uitgevoerd.

Door Marc Fakkal, projectleider Ontvlechting

Hieruit vloeide voort dat een strikte scheiding moest worden gemaakt tussen de zogenoemde MID-taken en Bevelhebberstaken. Daarvoor is in PRISMA het project Ontvlechting opgestart. Het projectteam is eind maart 2000 met haar werkzaamheden

begonnen. In dit projectteam hadden zitting: vertegenwoordigers van de afdelingen Beleid, Plannen en Control (ABPC), Contra-inlichtingen & Veiligheid (ACIV), Inlichtingen (AI), MIDKM, MIDKL en MIDKLu. Bij aanvang van de werkzaamheden werd uitgegaan van een implementatiedatum van 1 juli 2000. Eind mei 2000 bleek dat deze datum niet haalbaar was. Door het Directiebestuur MID is toen besloten de implementatiedatum te verschuiven naar 1 augustus.

Standing Operating Procedure (SOP)

De scheiding van de taken is aan de hand van een lijst producten en diensten van de diverse afdelingen uitgewerkt. Hierbij bleek sprake te zijn van grote verwevenheid van de diverse producten en diensten. Anders gezegd: Voor de totstandkoming van de eigen producten was input van de ander nodig. Aangezien de MID in haar nieuwe structuur uitgaat van een vraaggestuurde organisatie, in plaats van een aanbod gestuurde organisatie dient hier zorgvuldig mee te worden omgegaan. De Inlichtingen-Veiligheidsbehoefte Defensie (IVD) vormt hiervoor de basis, maar de MID moet zodanig flexibel georganiseerd zijn, dat ook voorzien kan worden in ad-

Het resultaat was dat de projectgroep vond dat ze weliswaar veel bruikbare informatie kreeg uit de 'pilot' maar dat er nog niet voldoende was ge-'pilot' door de organisatie om een goed eind-evaluatie-rapport te kunnen schrijven. Wel werd een tussenrapportage opgeleverd aan het Hoofd Strategische Projecten met ervaringen, resultaten, eisen, wensen met daarbij het advies om begin oktober de 'pilot' weer op te starten en begin november een eindrapportage op te leveren. Dit advies is overgenomen. In de tussenperiode is er een nieuwe WEB-pagina ontwikkeld; is er nieuwe zoekprogrammatuur ontwikkeld en

is afgesproken dat in het vervolg van de 'pilot' de volgende partijen meedoen:

- Hoofdafdeling Bedrijfsvoering BDI
- Hoofdafdeling Productie Afdeling Analyse & Rapportage (AA&R)/Stafbureau Analyse & Rapportage
- Hoofdafdeling Productie Afdeling Analyse & Rapportage (AA&R)/Regio 2

Wat gebeurt er nu in het vervolg van de 'pilot'?
Alle formele AA&R-documenten die bij BDI binnenkomen, worden ingeboekt, gedigitaliseerd

behandeld en gearchiveerd. Binnen AA&R krijgen de analisten van Regio 2 hun formele documenten alleen nog maar binnen via een digitale postbak. Zij handelen deze ook digitaal af. Verder krijgen ze de beschikking over een WEB-pagina waarmee ze 'full-text' kunnen zoeken in het Xpost-archief, het TCBU-archief, OSINT-informatie en op de I3V-website (Internationale Inlichtingen Informatievoorziening).

Genoeg te doen nog en dus snel weer aan de slag zodat je binnenkort 'full text' kunt zoeken naar informatie over de 'pilot' Omega!♦

hoc behoeftellingen. De aanzet hiertoe is gegeven door de stafafdeling Productie met het opstellen van een Standing Operating Procedure (SOP).

De ontvlechting op zich heeft tot gevolg gehad dat vertrouwde structuren en/of contactpersonen zijn verdwenen. Dergelijke veranderingen vergen uiteraard een gewenningsperiode zowel aan de input- als de outputkant.

Voor een goede invulling van de interactie tussen de krijgsmachtdelen en de MID is het accountmanagement bij de MID van essentieel belang. De uitwisseling van MID-producten naar de krijgsmachtdelen dient dan ook door tussenkomst van één van de vier accountmanagers te gaan. Dit houdt overigens niet in dat MID-medewerkers

geen contact mogen hebben met vertegenwoordigers van de krijgsmachtdelen. Deze werkwijze impliceert geenszins dat het servicelevel van de MID richting haar behoeftellers nadelig wordt beïnvloed. Het doel is met name gericht op een adequate afhandeling van behoeftellingen. Dit betreft zowel behoeftellingen gebaseerd op de Integrale Inlichtingen- en Veiligheidsbehoefte Defensie (IVD) als de zogenaamde ad hoc behoeftellingen.

In het verleden waren de MID- en Bevelhebberstaken grotendeels belegd in één organisatie, waar gebruik werd gemaakt van hetzelfde informatiseringsnetwerk (DONAR). Nu sprake is van separate organisaties kan door deze organisatiegedelen geen gebruik meer worden gemaakt van hetzelfde netwerk. Echter, onderlinge elektronische informatieoverdracht is toch wenselijk. Daarom is in de afgelopen weken door de afdeling Informatiemanagement (AIM) hard gewerkt aan een oplossing om toch elektronisch informatieoverdracht tussen de MID en haar primaire behoeftellers te kunnen laten plaatsvinden. Het zal hier gaan om zogenoemde 'finished' MID-producten (afgeronde inlichtingen- en veiligheidsinformatie, red.) die in een eenduidige directorystructuur zullen worden aangeboden.

Is het project ontvlechting dan nu beëindigd?

Het antwoord hierop is ontkennend. In de planning van het project is opgenomen dat een half jaar na aanvang van de implementatie een evaluatie zal worden gestart, waarbij alle actoren betrokken zullen gaan worden. Gelet op de huidige informatie en met de inzet van de gehele MID-organisatie hoeft niet bevreesd te worden gekeken naar een dergelijke evaluatie, maar kan de evaluatie juist dienen om onze processen en/of werkwijze te optimaliseren.♦

Internationale contacten en samenwerkingsverbanden

Industrieveiligheid is niet een 'tak van sport' waarmee alleen in Nederland Inlichtingen & Veiligheids- (I&V)-diensten zich bezig houden. Maar in een groot deel van de geïndustrialiseerde wereld zie je dat I&V-diensten direct of indirect betrokken zijn bij industrieveiligheid. Daarom beperken de werkzaamheden van SIV zich niet tot de Nederlandse landsgrenzen.

In het artikel 'Relatie MID - Bedrijfsleven' in het septembernummer van INGELICHT is aangegeven, dat opdrachten niet alleen aan nationale bedrijven worden verstrekt. Het kan namelijk voorkomen dat een nationaal bedrijf een internationaal moederbedrijf heeft of dat een opdracht direct aan een buitenlands bedrijf wordt verstrekt. Voor deze bedrijven zijn dan uiteraard dezelfde beveiligingseisen van kracht, maar de voorbereidingen vergen meer werk en tijd. Wat daar allemaal bij komt kijken leest u in het nu volgende artikel.

GERUBRICEERDE INFORMATIE UITWISSELEN

Uit het hebben van gerubriceerde internationale contracten vloeit voort dat gerubriceerde informatie wordt uitgewisseld. Een belangrijk instrument voor het bewaken van deze informatiestroom, 'disclosure' genoemd (uitwisselen en vrijgeven van informatie, red.) is de Request for Visit (RFV) procedure. 'Requests for Visit' zijn internationale bezoekaanvragen. Bezoeken worden door Nederlanders aan het buitenland afgelegd of door medewerkers van buitenlandse bedrijven aan Nederland. Door middel van een geautomatiseerd beheer van internationale projecten, kan worden nagegaan of een RFV past in een project en het daarbij behorende 'disclosure' beleid. Wanneer een RFV in behandeling wordt genomen, worden de 'clearances' (de mate waarin een persoon in een project gerubriceerde gegevens mag zien of behandelen, red.) van de betreffende bedrijfsmedewerkers geverifieerd en gecertificeerd. Deze taak behoort eveneens tot de taken van de SIV (Het behandelen van 'Requests for Visit', afgifte 'clearances', koerierspassen, etc. voor Defensiepersoneel wordt behandeld door het Bureau Personeel Veiligheid (BPV) van de Afdeling Contra-Inlichtingen en Veiligheid (ACIV), red).

Ook als Nederlandse industrie opdrachten krijgt vanuit het buitenland, moet er adequaat worden beveiligd. SIV treedt dan op als Designated Security Authority (DSA) om gerubriceerde en/of risicogevoelige opdrachten van een buitenlandse mogendheid zeker te stellen. Dit geldt ook andersom wanneer het gaat om Nederlandse gerubriceerde en/of risicogevoelige informatie aan buitenlandse relaties. Dan treedt de buitenlandse SIV-equivalent op als DSA.

BEVEILIGINGSOVEREENKOMSTEN

Wanneer tussen Nederland en het buitenland gerubriceerde (defensie) informatie wordt uitgewisseld dient een overeenkomst te worden gesloten die regelt hoe met elkaars informatie wordt omgegaan.

Deze afspraken worden meestal vastgelegd in een 'Memorandum of Understanding (MOU)' en in enkele gevallen in een verdrag. Deze MOU's en verdragen worden in de wandelgangen beveiligingsovereenkomsten genoemd. Wanneer een Nederlands bedrijf betrokken gaat worden bij een gerubriceerde opdracht vanuit het buitenland en blijkt dat er nog geen beveiligingsovereenkomst is tussen Nederland en het betrokken land wordt door SIV het zogenoemde totstandkomingsproces opgestart.

INTERNATIONALE SAMENWERKING

Een andere bezigheid van de MID op het gebied van industrieveiligheid is de vertegenwoordiging van Nederland in onder andere de Multinational Industrial Security Working Group (MISWG). Deze informele werkgroep is in 1985 gestart, omdat de 'veiligheids' regelgeving in de NAVO-lidstaten niet vergelijkbaar was. Het doel was tot éénduidige procedures te komen. Inmiddels is er een bundel met 21 documenten die alle deelnemende landen (NAVO-lidstaten) hebben geaccepteerd.

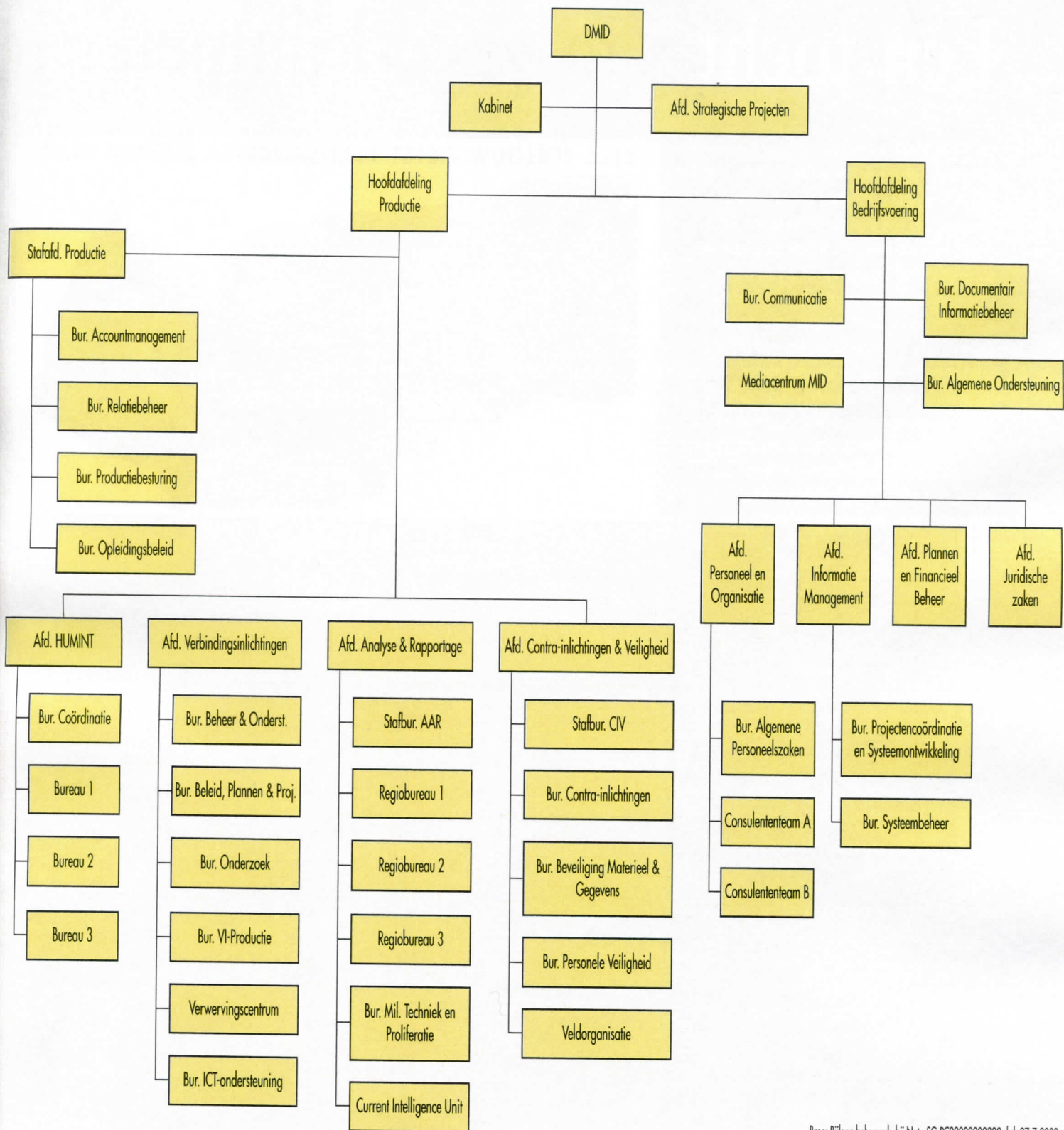
Het 'OCCAR' Security Committee (Organisme Conjoint de Cooperation en matière d'Armement) is een Europees samenwerkingsverband tussen Engeland, Duitsland, Italië en Frankrijk. Hiervan is Nederland aspirant lid geworden. Deze organisatie legt zich voornamelijk toe op materieelzaken. Dan is er nog het 'Letter Of Intent' (LOI), een samenwerkingsverband tussen zes landen, specifiek gericht op de ruimtevaart industrie, met als doelstelling het minimaliseren van overheidsbemoedigen.

Hoewel het niet de hoofddoelstelling van deze samenwerkingsverbanden is, dienen ze ook de beveiliging van nationaal gerubriceerde informatie zeker te stellen en het verstrekken (of ontvangen) van internationale opdrachten te vergemakkelijken.

Hoe de hierboven omschreven werkzaamheden van de MID op het gebied van industrieveiligheid worden uitgevoerd, kunt u aan de hand van een praktijkvoorbeeld in de volgende aflevering lezen. In dat artikel is beschreven hoe het Luchtverdediging en Commando Fregat (LCF) project van de Koninklijke Marine er, wat de SIV betreft, aan toe gaat. In het artikel daarna zal een internationaal project onder de loep worden genomen. ♦

Met dank aan Ed Maas, Hoofd Sectie Industrieveiligheid MID

Bron: Bijlage behorende bij Nota SG PC02000000329 d.d. 27-7-2000

Nieuwe organisatie MID

Het organogram MID is gebaseerd op de formatiespecificatie MID van 24 juli 2000, die door de Secretaris-Generaal op 27 juli is vastgesteld.

Het gaat derhalve om de structuur van de MID in de eindsituatie, na afronding van de gehele reorganisatie. De MID met uitzondering van AVI is inmiddels conform dit organogram georganiseerd.

De AVI kent een langer implementatietraject, dat loopt tot 1 januari 2006. De uitvoering bij AVI zal worden vastgelegd in een apart implementatieplan.

Het organogram wordt ook elektronisch, via DONAR, ter beschikking gesteld.♦

Een tocht van 7250 kilometer in

Op 5 mei 2000 startte Kees Terlouw samen met 14 andere fietsers de TransAmerica Bicycle Trail van Williamsburg (Virginia) naar Portland (Oregon). Na een uitputtende tocht van 88 dagen en 4500 miles (7250 km) bereikten uiteindelijk twaalf 'bikers' op 31 juli de finishplaats Newport aan de 'Pacific'. De 'coast to coast' route van de Atlantische naar de Stille Oceaan is in 1976 bij de viering van het 200 jarig bestaan van de Verenigde Staten (Bicentennial) voor de allereerste keer gefietst. Vanaf de Atlantic naar de Pacific gerekend worden de volgende staten aangepasseerd: Virginia (start in Williamsburg), Kentucky, Illinois, Missouri, Kansas, Colorado, Wyoming, Montana, Idaho en Oregon (finish Portland).

Door Ron Voragen met dank aan Kees Terlouw

"Het idee voor deze fietstocht is bij mij vier jaar geleden ontstaan na het maken van een zesweekse fietstocht van Moermansk naar Zaandam. Dat was de Tsaar Peter de Grote Fietstocht in verband met het Tsaar Peter jaar in 1996", legt Kees Terlouw uit.

"Mijn fietsvrienden wilden in navolging van de Tsaar Peter de Grote Fietstocht een gesponsorde fietstocht door de Verenigde Staten houden, waarbij de opbrengst naar een goed doel zou moeten gaan. Dit idee is helaas nooit uitgevoerd, maar de belangstelling voor de 'USA' was bij mij gewekt. Wat ik eigenlijk wilde boeken, was een reis van maximaal twee maanden dwars door de Verenigde Staten. Zo'n reis in 52 dagen (America by Bicycle) bestaat wel, maar die is niet leuk weet ik naar aanleiding van de ervaring, die ik nu heb opgedaan", zegt hij. "Waarom? Wel een groep van 75 fietsers, waarvoor de bagage wordt vervoerd en waarvoor het slapen in redelijk luxe motels wordt geregeld, is voor mij geen avontuur!" En avontuur dat is wat Kees Terlouw zocht. Via de Fietsvakantiewinkel in Woerden kreeg hij informatie over de TransAm Bike trail, die maar liefst 93 dagen duurt. Echter, hoe ga je dat aanpakken?

92 DAGEN VERLOF REGELEN

"Toen ik al mijn verlofdagen van 2000 en de opgespaarde dagen van 1999 bij elkaar telde, kwam ik 'slechts' tot twee maanden", vertelt Kees

KEES TERLOUW FIETST TRANSAMERICA BICYCLE TRAIL

Kees Terlouw, 47 jaar, werkt momenteel bij het Strategisch Inlichtingen Centrum en sinds 1976 bij Verbindingsinlichtingen van de MID.

met een 'quasi' bedrukt gezicht. Maar er gloorde licht aan de horizon. "Dit jaar vier ik namelijk mijn 25-jarig ambtsjubileum bij Defensie. Het extra maandsalaris kon ik met toestemming van onze directeur omzetten in een maand onbetaald verlof. Daardoor was een verlofperiode van drie maanden mogelijk. Gelukkig was ik hierdoor in januari nog net op tijd met het boeken van de reis via de Fietsvakantiewinkel bij de organisatie van de tocht Adventure Cycling uit Missoula (Montana). De reis is een fietskampeervakantie, waarbij je je eigen bagage op de fiets mee moet nemen. Bij deze fietsvakantie volg je de route van de TransAmerica Bicycle Trail. Aangezien de reis langer duurde dan 90 dagen, heb ik via het consulaat in Amsterdam zelfs een visum moeten aanvragen."

HOOFDBREKENS

"De keuze van de fiets heeft nog enige hoofdbrekens gekost", resumeert Terlouw. "Mijn Amerikaanse TREK 520 was na vier jaar intensief fietsen zowel op vakantie als woon-werkverkeer, aan vervanging toe. Ik zocht een fiets, die 8.000 km zonder veel onderhoud kan rijden. Mijn keuze viel uiteindelijk op een Koga Myata Globetraveller. Deze fiets met Shimano Deore onderdelen kan deze afstand makkelijk overbruggen. Het is een zeer complete fiets voor extreem lange fietsvakanties. Voor zo'n lange fietstocht is het noodzakelijk om niet teveel gewicht mee te nemen", legt hij uit. "Als tent heb ik een 'Lindeman' van 1,5 kg meegenomen. Verder een licht slaapmatje van V&D en een Anguljak slaapzak met een warmtecapaciteit tot -10 graden Celsius. Iets wat op een fietsvakantie nog wel eens een probleem kan zijn is een natte handdoek. Hiervoor is nu een soort zeem in de handel, die heel goed aanvoelt, goed afdroogt en toch snel droog is zonder te gaan stinken", verduidelijkt

88 dagen

Kees Terlouw. Ook heb ik de volgende kleding meegenomen: voor nattigheid (GoreTex), voor kou (windvanger, col, skihaarband, winterhandschoenen), speciale fietskleding en uiteraard gewone kleding. Het gewicht van de bagage was 23 kg verdeeld over 2 voortassen, 2 achtertassen, 1 stuurtas, een tent en een foedraal met slaapzak en matje op de bagage drager.

Dat is achteraf gezien, toch iets teveel geweest. In de 'USA' zijn namelijk heel veel goede 'Laundries' (wasserettes), waar je de kleding snel en goedkoop kunt laten wassen en drogen", legt hij met pijn in het hart uit, maar het heeft hem uiteindelijk wel "gespierde fietsbenen" opgeleverd.

KILOMETERVRETEN

"Een tocht van deze omvang is niet te rijden, zonder veel kilometers in de benen", zegt Kees. "Elke dag fiets ik Almere-Amsterdam. In totaal 56 km per dag. Verder heb ik sinds november 1999 bijna elk weekend sowieso 80 tot 100 km gefietst. Als afsluitende voorbereiding heb ik eind april de Ronde van Noord Holland (160 km ofwel 100 miles) gereden.

DE TOCHT

Na een lange vlucht op 3 mei van Schiphol naar Atlanta, en van Atlanta naar Richmond reisde ik de volgende dag op de fiets naar Williamsburg (Virginia). Williamsburg is één van de eerste vestigingen van de Engelsen in de VS en heeft voor Amerikaanse begrippen een lange historie. De route naar Oregon loopt langs verschillende historische monumenten uit de geschiedenis van de Verenigde Staten. Bijvoorbeeld de slagvelden van de Burgeroorlog, de weg der Tranen en de routes van de mensen, die naar het Westen trokken: de Lewis en Clark en de Oregon trail.

In Williamsburg logeerden we in een kerkgebouw.

Daar ontmoette ik voor het eerst de andere fietsers. De andere 5 Nederlanders, 1 Engelsman en 8 Amerikanen. Tijdens het eerste groeps gesprek bleek al snel, dat er grote verschillen waren in conditie en ervaring. Twee Nederlandse deelnemers hadden de 'TransAm' al eerder gefietst, terwijl drie Amerikanen nauwelijks enige fietskampeerervaring hadden en mede gezien hun omvang ook te weinig 'miles' in de benen bleken te hebben."

'REPORTS' OP INTERNET

"Op de eerste groepsvergadering werd gevraagd of één of meer deelnemers dagelijks een verslag wilden maken voor de Website van de organisatie Adventure Cycling. In de voorbereiding van de tocht was ik al druk bezig geweest met communicatie, zodat zowel mijn familie als de colle-

Met volle fietsbepakking beladen, fietsen we door de 'Blue grass' velden van Kentucky.

'Hoosier Pass' is de hoogste pas, die we beklommen hebben. De beklimming startte 4 miles voor de top en was met twee venijnige hellingen van 7% goed te beklimmen. Na 1 uur klimmen bereikten we de top. Op de top zijn de gebruikelijke foto's genomen. Voor de tocht naar beneden heb ikzelf veel kleren aan getrokken. De helling naar beneden was gevaarlijk door de regen en natte sneeuw die uit de wolken viel. Onder aan de berg kwamen we in 'Breckenridge' aan, nat, verkleumd en dik gekleed. De toeristen in 'Breckenridge' liepen in T-shirt en korte broek. Kees rechts op de foto.

ga's in Amsterdam nieuws met mij konden uitwisselen. Na veel zoeken op internet en vragen bij GSM leveranciers, was ik al tot de conclusie gekomen, dat de GSM niet de oplossing was gezien de slechte dekkingsgraad langs de route. Via Adventure Cycling kreeg ik informatie over de e-mail provider PocketMail, die te bereiken is met behulp van bijvoorbeeld een Sharp TM20 Organizer met akoestisch modem. Op dit handige apparaat kunnen e-mails worden gemaakt en uiteraard worden verstuurd en ontvangen. Het inbellen met PocketMail was simpel en goedkoop. Op bijna elke Public Phone was het gratis nummer van PocketMail te bellen. Voor slechts \$10,- per maand was ik goed bereikbaar en wat belangrijker was, ik kon het verslag van elke dag snel naar de Webmaster sturen. Familie, vrienden, collega's en kennissen van de fietsers konden zo elke dag onze tocht volgen. Uit de reacties op deze 'reports' bleek, dat ook andere fietsliefhebbers en mensen, die de tocht al hadden gereden of willen gaan rijden, elke dag onze verslaglegging volgden", aldus een

D terecht trotse Kees Terlouw. "De site bestaat overigens nog steeds: www.adv-cycling.org/transam/. Voor een gedetailleerde beschrijving van de tocht en onze belevenissen van dag tot dag verwijst ik dan ook graag naar deze website. Het zijn meer dan 100 A4'tjes aan tekst en foto's."

EEN HELE ERVARING RIJKER

"De fietstocht is zeker geen vakantie geweest, maar een avontuur met goede en slechte dagen. 'Back tot the basics' mag ik wel zeggen. Het ritme van de tocht was slapen, eten en fietsen, 93 dagen lang. Op sommige dagen hadden we zelfs geen tijd voor iets anders dan fietsen. Vooral op dagen met extreme condities; tegenwind, hitte en erg steile en lange hellingen. Tijd voor het bezoeken van musea, interessante gebouwen of een dutje was er niet. De pedalen moesten de gehele dag worden rondgetrapt. Door deze condities kwamen we onze eigen grenzen tegen en leerden veel over onze fysieke en mentale conditie", verzucht hij de totale fietstocht overziend. "Na zo'n extreme periode was het fijn om eens een dag rugwind te hebben en gemiddeld sneller dan 20 km per uur te kunnen rijden. Op een keer zei één van mijn fietscollega's na een dag fietsen: Vandaag had ik er weer echt plezier in, want ik hoefde niet meer zo te worstelen." Als het niet te heet was, zetten we onze tenten direct op na aankomst op de camping. Echte campings hebben we slecht 15 keer mogen meemaken. De kookbeurt rouleerde onder de fietsers. Op zo'n dag had je het vreselijk druk. Je moest op tijd op de camping zijn om de boodschappen te doen. Daarna was het koken geblazen, eten en afwassen. Maar soms, als de dag te zwaar was geweest en we geen puf meer hadden om te koken,

Alles is groot in de USA. Deze grote graantruck staat voor een super grote graansilo in 'Kansas'.

aten we in restaurants. Het eten is overigens goed in de 'USA' en veel meer dan we verwachtten.

In sommige staten kampeerden we in City Parks. Daar was meestal wel koud water en een toilet aanwezig.

Ook hebben we een aantal keer in kerken en brandweerkazernes geslapen. Soms bij mensen thuis. We sliepen van negen uur 's avonds tot vijf uur 's ochtends. De ene keer was het heerlijk rustig, de andere keer werden we geterroriseerd door snurkers, treinen, spelende kinderen en blaffende honden. Ik heb zelfs oorpluggen gebruikt, het nadeel was wel dat ik dan ook de wekker niet meer hoorde. Na drie maanden waren we helemaal gewend aan het slapen op een licht matrasje in een tent en was het weer echt

wennen aan een normaal bed en een dak boven je hoofd", zegt hij lachend.

DE UITDAGING

"De deelnemende fietsers wilden zichzelf leren kennen en hun eigen grenzen verkennen. Ook het rijden als individu in een groep was een uitdaging. Grenzen zijn per persoon verschillend. Als er een mogelijkheid was om de tassen in een auto te laten vervoeren gaven sommigen deze kans aan. Anderen bleven hardnekkig al hun bagage meedragen van oceaan naar oceaan.

Het was soms verbazingwekkend, dat je na een goede nacht slapen, een goed ontbijt en een goede start toch een uitermate slechte fietsdag kon hebben. We riepen soms, "Waarom doen we ons dit aan", een andere merkte op: "We hebben er zelfs voor betaald!", glimlacht Kees als hij aan terugdenkt.

"De manier waarop de individuele fietsers tot een groep groeiden was ook een uitdaging. Onze groep was na een paar weken een redelijk goed draaiend team. Af en toe waren er wel wat strubbelingen tussen groepsleden, maar die werden door praten of door de tijd opgelost.

De gehele tocht was een groot avontuur en ik denk dat alle deelnemers dit als één van hun grootste ervaringen in hun leven zullen beschouwen. Als ik de tocht achteraf beschouw, is een tocht van deze omvang alleen te doen voor mensen met een avontuurlijke inslag en een goede conditie. Het veranderde je niet alleen fysiek, maar ook mentaal. En de 'USA' ja, dat is een prachtig land met heel vriendelijke en behulpzame mensen. Echt een aanrader om ook eens op vakantie te gaan", besluit hij zijn bijzondere fietstocht. ♦

Op 19 oktober heeft de Inspecteur-Generaal der Krijgsmacht (IGK), Luitenant-Generaal C.J.M. de Veer een bezoek gebracht aan de MID. Tijdens dit werkbezoek liet de IGK zich informeren over de ontwikkelingen bij de MID en de implementatie van de recente reorganisatie. Lt-Gen de Veer heeft met diverse medewerkers van de MID van gedachten kunnen wisselen. Ook heeft hij een gesprek gehad met de voorzitter en leden van het OOO/DC. ♦

IGK BRENGT BEZOEK AAN MID

